

Som Følge af, at en Del af Slesvig efter Verdenskrigens Ophør i Henhold til Versaillesfreden af 28. Juni 1919 indlemmedes i Danmark, blev det nødvendigt atter at foretage Grundlovsændring.

I *Rigsdagssamlingen 1919—20* blev der af Statsminister Zahle i Folketinget fremsat et *Forslag til Bestemmelser om Forandringer i Grundloven* (Rigsdagstidende, Tillæg A. Sp. 3047, Folketingets Forhandlinger Sp. 1189, 1922, 2669, 2888, 3784, 4923, Landstingets Forhandlinger Sp. 640, 770, 783, 931, 1705, Tillæg B. Sp. 179, 839, 2425, 817, 871, Tillæg C. Sp. 195, 255, 351, 417).

I de Bemærkninger, der ledsagede Forslaget, henvises til, at de sønderjydske Landsdeles Genforening med Danmark vilde nødvendiggøre en Del Ændringer i Grundloven.

Foruden disse Ændringer var der derhos foreslaaet enkelte andre Ændringer, derunder, at Rigsdagens Samtykke nu skulde kræves til Krigserklæringer og Fredsslutninger, samt Indgaaelse og Ophævelse af Forbund og Handelstraktater (§ 18, senere endelig vedtaget i denne Skikkelse), at Valgretsaldere til Folketinget og Landstinget skulde nedsættes til henholdsvis 21 og 25 Aar (hvilket ikke blev gennemført), og at § 22 affattedes saaledes:

„Kongen kan opløse enten hele Rigsdagen eller en af dens Afdelinger. Opløses kun et af Tingene, naar Rigsdagen er samlet, skal det andet Tings Møder udsættes, indtil hele Rigsdagen igen træder sammen. Dette skal ske inden to Maaneder efter Opløsningen“. (Denne Bestemmelse blev heller ikke gennemført).

Flertallet i det af Folketinget nedsatte Udvalg sluttede sig til Regeringens Forslag, men stillede dog enkelte Ændringsforslag, og de forskellige Mindretal stillede særlige Ændringsforslag. Venstre og Det konservative Folkeparti kunde saaledes ikke tiltræde Valgretsaldere og Ændringer i Reglerne om Landstingets Opløselighed. Fra socialdemokratisk Side stilledes bl. a. Forslag om Valgret til Rigsdagen ved det 21de Aar og om Folkeafstemninger under forskellige Former, derunder om, at Grundlovsforslag skulde undergives Folkeafstemning, naar de een Gang var vedtaget af Rigsdagen.

Efter at Forslaget med de af Udvalgets Flertal stillede Ændringsforslag og enkelte Tilføjelser, deriblandt de i Anledning af Dansk-islandsk Forbundslov fornødne Ændringer, var vedtaget af Folketinget, oversendtes det til Landstinget, hvor der ligeledes til Behandling af Sagen nedsattes et Udvalg. Udvalgets Flertal foreslog i Betænkningen det af Folketinget vedtagne Forslag ændret paa forskellige Punkter, idet det hævdedes, at der udover, hvad der var nødvendigt af Hensyn til Sønderjyderne, ikke ved denne Lejlighed burde søges gennemført andre Ændringer i Grundloven end saadanne, som man fra alle Sider kunde samles om. Ved anden og tredie Behandling i Tinget vedtoges Forslaget i den af Udvalget saaledes anbefalede ændrede Skikkelse og tilbagesendtes til Folketinget. Det her nedsatte Udvalg afgav derefter en Betænkning, hvori Udvalgets Flertal indstillede, at Forslaget vedtoges i Hovedsagen i den Skikkelse, hvori det blev vedtaget ved 3die Behandling i Folketinget.

I Overensstemmelse hermed vedtoges Forslaget ved Enestebehandling den 18. Februar 1920.

Da et Flertal inden for Landstingsudvalget i en samme Dag af Udvalget afgivet Erklæring indstillede, at Forslaget atter vedtoges i den Skikkelse, hvori det blev vedtaget ved 3die Behandling i Landstinget, hvilken Indstilling Landstinget fulgte, blev der til Behandling af Forslaget nedsat et Fællesudvalg, som den 24. Marts 1920 afgav Betænkning og Indstillinger. Udvalget delte sig i et Flertal og et Mindretal, som afgav forskellig Indstilling, hver med en Række Ændringer i Forslaget.